

naj taisto stori, da bi slišal, ali ga „šinf“ jezen kmet gredeč iz pisarne in bi ga zamogel potem tožiti, in mu namesto ene kronice iz žepa izvlekel za dohtarja in sodnijske stroške več lepih, bliščečih kronic. Vprašamo pa, zakaj li se tako poteguje za kronico! Bog si ga vedi. Pa to mu rečemo, naše avstrijske kronice so prelepe, presvitle, da bi jih meni nič, tebi nič njemu dali. Drugo leto bo morebiti „goldinarček“ pobral in nam krone pustil. Človek si pa nebi mislil, da so vendar ljudje v naši fari, ki rečejo, da je prav, kar župnik pove in dajo kronco in bi tudi dali goldinarček, čeravno se potem na skrivnem jočejo za zgubljeni denar. Mi pa, ki drugače mislimo, svetujemo vam samo to. Preselite se nekam, da od vas nič ne bomo več slišali. Jokal se gotovo nikdo ne bo. Ker se pa vendar včasih smejemo in nam vaše ravnanje, vaša „sveta“ jeza včasih toliko veselih uric povzroči, hočemo biti hvaležni in vam obljubimo za slovo veliko bakljado z muziko, in že nabiramo po eno kronico, da bo vse za slovo pripravljeno. Vsi časniki bojo govorili o svečanosti, katera se bo vršila na dan vašega odhoda. V imenu vseh faranov.

Sv. Andraž v Slov. goricah. Dragi „Štajerc“, sme nam naš novi poštar „Štajerca“ zadržavati in pismonošu prepovedati, ga nam dostaviti? Mi si moramo baje sami po njega priti. — Več naročnikov. Dragi naročniki, Vaš poštar nima te pravice, on vam mora vsa pisma in časnike dostaviti po pismonošu, če spadate pod občino Sv. Andraž. On je k temu po postavi primoran, morebiti še tega ne ve, ker je nov v službi. Pač pa si morajo tiste vasi, katere ne spadajo pod Sv. Andraž same na pošto priti po pisma in časnike. Vse druge zlorabe ali hujskarije proti našem listu naznanite nam takoj, da zamoremo vsem sovražnikom našega lista, tem klerikalnim tepcem pravo pokazati. Uredništvo.

Razne stvari.

Samomor brezumnice. Posestnico Alojzijo Weiss našli so 10. t. m. z veliko rano na vratu v krvi na postelji ležati. Ona je brezumna (nora) in je bila delj časa v norišnici. Lani je prišla domu, da bi do kraja vzdravela. Rano si je sama prizadjala z velikim kuhinjskem nožem, katerega je bila po dne v posteljo skrila. Smrt jo je rešila kmalu groznih bolečin.

Dve mesti razrušilo, 1000 ljudij ubilo. Zdaj še komaj zadobimo poročila o nesrečah, ki jih je zadnji potres povzročil. Glavno mesto Mandi se je do tal razrušilo. Mestu Sultanpure se baje ni bolje godilo. V obeh mestah je okoli 1000 ljudij smrt našlo pod razvalinami hiš.

Skrivnost židovske krčme. V vesi Dobrzyce, okraj Kroštin, na Poljskem, stoji ena krčma že dokaj let, in je vedno v židovskih rokah. Sedanji krčmar, tudi žid, dal je podreti staro poslopje, da bi novo postavil. Pri razdiranju našli so delavci človeške kosti pod tlami spalnice. Nekaj dni pozneje našli so zopet kosti od večih človeških trupelj. Državno pravdnštvo preišče to natanko, morebiti se mu po-

sreči, da odkrije grozne zločine, ki so se zgodili v tej krčmi.

Strašno maščevanje. V zaporu v Kiewu se en kaznjene grozno maščeval. V spodnjem na stropju ječe je bilo v eni sobi 11 kaznjencev, med njimi 17 letni tat Ivan Kalašin in en žid, z imenom Abraham Goroštišefsky. 30. marca obesil je eden kaznjencev svojo srajco na okno, da bi se posušila. Ko jo je hotel spet spraviti, ni je bilo. Pri iskarnem zapazil je Kalašin, da je žid nekaj skrival, in nazadnje so našli srajco pri židu. V pričevanju drugih kaznjencev zagrozil se je žid Kalašinu, da ga še njega pomnil. In res, grozno, skoraj neverjetno surovo, maščeval se je žid. Ko so vsi po noči spali, vstal je žid in stopil k svetilnici. Čuvaj, ki mirno ravnalo mimo šel, ga zapazi in ga praša, kaj da iska opraviti pri svetilnici. Žid je rekel, da jo je samo malo odškrunil in čuvaj je šel dalje. Črez nekaj časa pa zbudi spanjače krik. Grozen pogled! Mislil je srečen Kalašin bil je ves v ognjo, od bolečin v zmoten tulil in skakal je po celi izbi, nesrečnež, za baklja. Ogenj so sicer pogasili, pa vendar žid Kalašinu smrt gotova, ker dobil je grozne opekline. Žid ga je bil z petroljem spečega polil in potopil užgal.

Morilec Jack, ujet. V New-Yorku so nekdo moža ujeli, kateri je obstal, da je on tisti morilec Jack, ki je pred 15 leti, toliko ljudij s tem umoril, da jim trebuch razparal. Policija misli, da je zares morilec Jack, ki je po celem svetu poznan po svojih groznih činih, posebno, ker so ga v New-Yorku zaradi take hudodelstva zaprli. Mislimo moramo, da tak človek ne more biti pri zdravi pameti.

Poduk v sadenju in reji zelenjadi. Na deželni vinorejski šoli v Mariboru vršil se bode poduk v sadenju in reji zelenjadi od 11. do 13. majnika. Učilo se bode, kako moramo zelenjad sejati, kako najbolj v korist uporabiti. Sprejelo se bode 20 učencev tega poduka. Oglasiti se je do 5. majnika pri ravnateljstvu vinorejske šole v Mariboru.

Izkajoča božja podoba. Kako se Bolgarci prišli v Grkom skoz „čudodelno božjo podobo“ hujskarije prepoveduje neki angleški mohamedanec Scheick Abdullah Kviliam. Božja podoba, katera se na pre strani omare nahaja, se prenaša po vasoh okoli Monastir. Skoz umno mehaniko pridejo podobni ses in skoz gorečo molitev duhovnov govori slednje besede, katere izhajajo iz v omari skritega fonografa: „Joj Vi Bolgarci, resnični pridruženiki svetega kralja Vi ne bote nikdar uspeh proti Turkom dosegli toliko časa, dokler ne bote Grke Bogu kot dar doprinele.“ Grki so krivoverci, in krivoverec je v božjih op bolj preklet kakor nevernik. Ubijte tedaj Grke in prizaneste njim, po tem vam bo Bog dal Vašo obščino.“ Predstava se zmiraj v cerkvi vrši in de podobne gorijo sveče. Tako kakor — kje drugod.

Tri umoril. Iz Londona se nam poroča, da je prišel pred 2 mesecema v Kensak Rise, severni predmestju Londona, en mož, z imenom Devenas v odpravdnštvo (Spedition) Bannister in je izj

kaj pohištva in en plehnat kovček v shrambo. Dolgo časa se nikdo ni oglasil zaradi pohištva, dokler ni nekega dne prišla tašča in poprašala po shranjenih stvarih. Ko je zagledala kofček, vzkliknila je, kakor da bi slutila kaj je v njem, na ves glas: „V tem kofčku je mrtvo truplo moje hčerke.“ Hitro so pošli po policijo, katera je kofček odprla. In groza! Našli se v njem mrtvo truplo gospe Deveraux in v njeni roki njeni dveh malih otrok. Storilec polil je trupla z klejem (Leim), tako, da se ni mogel razširjati. Deveraux je takoj policija prijela in je v zapor vrgla. Vendar se misli, da storilec ni pravi pameti.

Prijetno presenečenje. Iz Kopenhagena se piše: Mlada dekle iz nepremožnega stana je iz Švedskega mesta prišla, da bi listek vzdignjenih števil petega razreda danske razredne loterije pregledalo in eno obnovljeno srečko za šesti razred sprejelo. Kolekter ji naznani, da je v petem razredu tisoč kron dobila in izplača svoto z kronskimi stotaki. Srečne dekle je v seznamih zalogah nakupovalo in je dotične reči izplačala nekakrat s stotakom. Uslužbencem se je to početje vedno zdelo in naznanijo reč skrivno policiji. Kmalu pride civilni uradnik, pokliče dekle na stran in vpraša njeno imenazno, od kod ima denar. Ko odgovori, da je dobila denar v loteriji, vpraša uradnik po kolekterju, kateremu sta se potem oba peljala. Uradnik se predstavi in želi zvedeti, če je mlada dekle danes predpoldnem . . . Nato mu seže kolekter v besedo in odgovarjajoč: Moja gospodičina, Vi ste 10 tisoč kron zadeli in meni ni bilo mogoče za Vašo bivanje dati. Na ta način je policija nemisleč mlademu kolektu k denarju pripomogla.

Gospodarske in gospodinjske stvari.

Kako je ravnati z porjavelim vinom?

Rjavkasto barvo vino dobi tedaj, če je v mošt prišlo mnogo soka od gnilega grozdja. Pride tako vino zrakom v dotiko, kmalu porjavi. To prihaja od t. j. zaradi izvlečki iz gnilih jagod s pomočjo kislega delajo kislinske spojine, ki se potem težko usedejo. Tako vino se mora pretočiti v čist močno zažveplano sod. Vsled tega se te gnilobne snovi tako spremene, da ne povzročijo več rjavenje vina. Med tekom 15 do 30 dni se vino precej očisti in več ne porjavi, če pride z zrakom v dotiko. Se li pa vino vendarle popolnoma ne očisti in je tako nekako motno, kalno in je treba čistiti z želatino (žolico). Dobro želatino najda vsaka večja trgovina z špecerijskim blagom ali imenom želatina loignet. Ena tablica te želatine tehtaja 30 g. in stane 20 vinarjev, ter zadostuje za en polovnjak, torej okroglo za 3 hektolitre. Čistilo se pripravlja tako: Želatino, kolikor se je rabi, je treba v snažen prt in razbiti v majhne koščke, katere je potem namakati tako dolgo v mrzli vodi, da se želatina zmehča, razbuhne, nakar se voda, kar je v njej preveč odlije. Nato se med vednim mešanjem pri-

liva vino (4 litre na eno tablico t. j. na 30 g) tako dolgo, dok da se želatina popolnoma razstopi. Sedaj jo je dobro stepsti s čisto t. j. snažno metlico, da se močno speni. Tako pripravljeno čistilo se vlije v sod iz katerega se je poprej odtočilo 1 do 3 škafa vina, da ne sili taisto pri vehi vun. Ko se je čistilo spravilo v sod, se vino z lesenim drogom ali s pocinjeno verigo dobro premeša; železna se ne sme jemati, ker bi utegnilo v vino priti preveč železa, vsled česar bi vino počrnelo. Potem se dolije vino, katero je bilo prej odtočeno, se še enkrat vse premeša, ter sod zapre. Prvi dan se tu pa tam nekoliko po zgornjih dogah s kladivom potrka, da se čistilo ne prijema dog. Želatina dela takorekoč mrežo po vsem vinu, katera se pogrezuje in vse snovi, ki povzročijo kalnost, seboj potegne. Kako hitro se kaže, da je vino čisto, torej, da se je vsedla vsa gošča, ga je treba takoj pretočiti. sicer bi se lahko zopet skalilo.

Poslano.*)

Nekoliko luči.

„Ko bom dovolj močan, udaril bom po farjih in po dohtarjih, ker kmet je moj gospod.“
Ivan Križman.

Ko je zagledal lansko leto avgusta meseca luč sveta „Slov. Štajerc“, so občli slovenske politike različni občutki. Nekateri so takoj rekli: „Kaj pa je tebe treba bilo?“ drugi so zaklicali svoj: „Pozor!“ Nekateri so zmajevali z glavami, drugi zopet so ga pozdravili s pritajenim veseljem. Dasi je „Slov. Štajerc“ zatrjeval v svojem programu, katerega je sestavil nek ljubljanski odvetnik, da bode strogo naroden in da se ne bode vtikal v domači prepir, bi bili vendar vsi slovenski politiki, ako bi urednika „Slov. Štajerca“ tako poznali, kakor ga ne poznajo, takoj zaklicali: „Proč s Križmanovim Štajercem!“ Toda mi se prav nič ne čudimo, da je Križman pridobil s svojim usiljivo prilizanim vedenjem nekatere gospode za svoje umazano podjetje. Gospodje so mu sedli na limanice, kakor mu je sedel že marsikdo drugi. Nismo sicer politični prijatelji slovenskih voditeljev, vendar nas veže poštenje in naša časnikarska dolžnost, da svarimo slovenske politike, da se še o pravem času izognejo blamaži, ki jim preti od poštenjaka Križmana. Kadar ima Križman že precej „ta kratkega“ in pa pol dacata čajev v svojem malem telescu, tedaj se vzravna, napihne kakor krota, ki je hotela biti tolikšna ko vol ter izgovori „regimentne“ besede: Aston das ding, das ding, aston das ding, pr' moj' duš', das ding, naš list je preveč dohtarski, das ding, je čisto dohtarski! Zato pa imamo, das ding, tako malo naročnikov!“ — Ako se ga vpraša, kako to, da je njegov list dohtarski, ko vendar še ni v nobeni številki zagovarjal dohtarjev, tedaj se zopet zravna mali Križman, ter zopet izgovori „regimentne“ besede: „Das ding, dohtarski je, pa je! Das ding, das muss anderst werden, das ding!“ Mimogrede morama omeniti, da Križman jako rad nemškutari, kadar ga ima

*) Za ta dopis uredništvo in opravništvo ni odgovorno.